

Kullabesökare

under 400 år

Text och foto Christer Wallentin

Peter Appelros är överläkare på universitetssjukhuset i Örebro med neurologi som specialitet. Han har rötter i Skåne, och 2010 köpte han och hans fru en lägenhet i Bella Vista. Där bor de tio veckor om året.

– *Varför har du skrivit den här boken?*

– Jag har länge varit lokalthistoriskt intresserad och riktat in mig på Örebro och Närke. När vi kom ner hit var det Erik Magnussons bok om Hotell Mölleberg som blev min inkörsport till Mölles historia. Jag började läsa in mig och skrev en del för Wikipedia.

– Det finns mycket skrivet om Mölle och Kullabygden, inte minst om badlivet runt förra sekelskiftet. Men jag såg att det fanns en lucka som jag ville fylla, att lyfta fram de *tidiga* besökarna.

Peter har medverkat i Kullabygd, hembygdsföreningens årsskrift; 2016 med en reseberättelse av Friederike Brun som 1786 for från Danmark till Kullen och en skildring av den skotske mineralogen Thomas Thomsens besök 1812.

– Jag var inställd på att fortsätta att publicera mig i *Kullabygd*, men materialet växte och jag insåg att det skulle ta flera decennier att få ur mig allt. Då bestämde jag mig för att göra en bok i stället.

– *Hur är boken upplagd?*

– Grundmodellen är att jag introducerar en person i början av kapitlet, och sedan återger jag hans eller hennes egen skildring. I några fall fick jag använda en annan modell, till exempel i kapitlet om Gustav IV Adolf som återges på följande sidor.

– Mitt viktigaste källmaterial har varit besökarnas egna, nertecknade skildringar. Jag har fjärrlånat deras böcker eller använt inskanade skrifter från internet. I många fall har texterna inte varit på svenska, och då har jag översatt dem. Framför allt är det tyska som dominerar, i vissa fall är de skrivna i frakturstil.

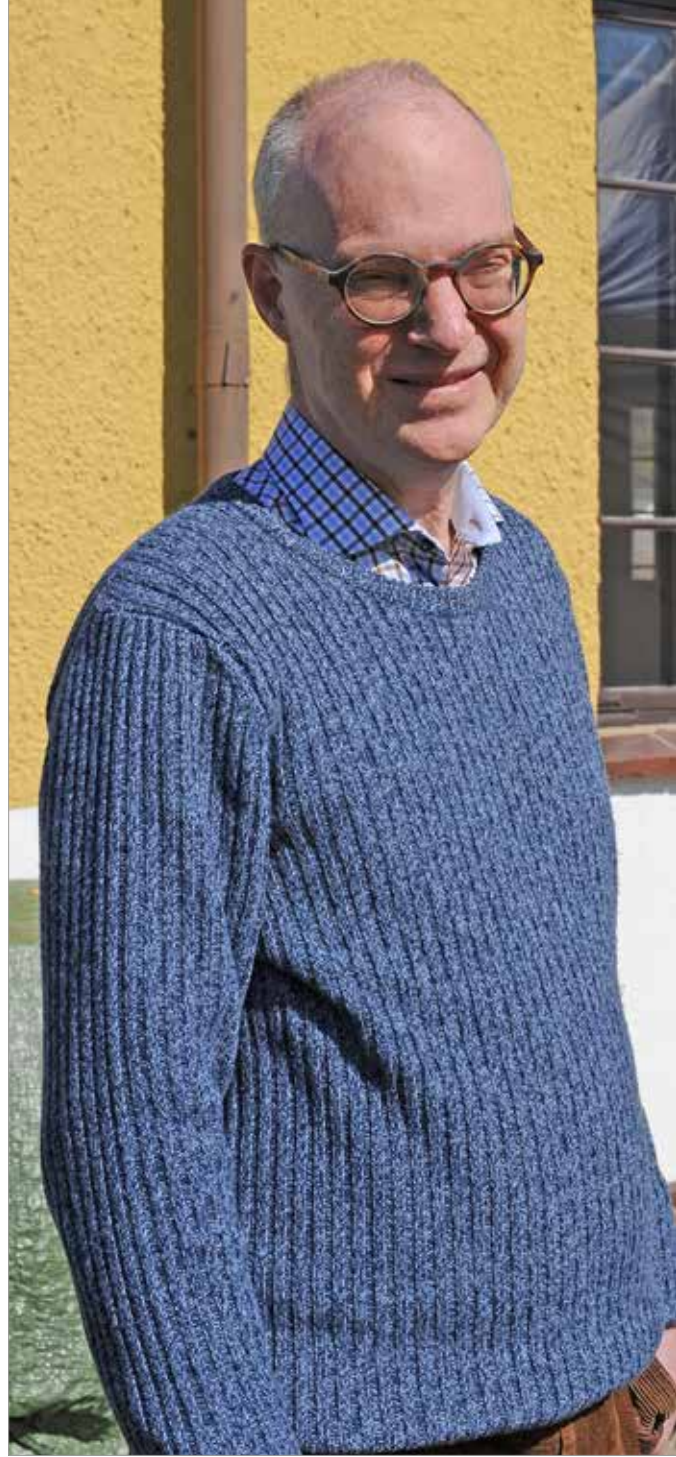
– Jag har varit mån om att mina läsare ska kunna gå till källorna. Därför var referenserna viktiga; antalet fotnoter blev över 500.

– *Är det något som har slagit dig när du läst alla reseberättelser om Kullen?*

– Det framgår indirekt att människorna i Kullabygden var ganska fattiga. Men fiskelägena och befolkningens levnadsomständigheter har inte intresserat besökarna så mycket.

– Något annat som förvånade mig var att Helsingborg förr framställdes som ett obetydligt ställe, medan Helsingör höjdes till skyarna. Nuförtiden har ju Helsingborg ett helt annat skimmer.

– *Du har arbetat med boken under ett par år, och du har ägnat helger och ledigheter åt den. Har det varit mödosamt och svårt?*



Peter Appelros gav i maj ut *Kullabygden i de första besökarnas ögon*. Där kommer 31 resenärer till tals. I början av varje kapitel sätter Peter in personen och skildringen i ett sammanhang. Läs utdraget på sidan 20–22 och fakta om boken på sidan 22.

– Nej, det kan jag inte säga. Det har varit roligt att göra efterforskningar för att få fram kringdata om individerna. Ibland har det varit rena detektivarbetet, eftersom en del personer var okända i Sverige. Men några stora svårigheter stötte jag inte på.

– Jag har alltid tyckt om att skriva och ta reda på saker och ting. Arbetet har varit så lustbetonat att jag planerar att gå vidare i någon form. ☑